

Obsah

Předmluva.....	7
ČÁST 1 VÝZNAMNÉ AUTORITY A SMĚRY SOCIOLOGICKÉHO MYŠLENÍ.....	9
Počátky sociologie	11
1 Autority sociologického myšlení.....	14
1.1 Auguste Comte.....	14
1.2 Herbert Spencer.....	15
1.3 Vilfredo Pareto	18
1.4 Ferdinand Tönnies.....	22
1.5 Georg Simmel.....	24
1.6 Emile Durkheim	26
1.7 Max Weber	29
2 Významné směry sociologie	36
2.1 Teorie konsensuální.....	36
2.2 Teorie konfliktu	39
2.2.1 L. Coser	39
2.2.2 Ralf Dahrendorf.....	40
2.3 Interpretativní sociologie.....	43
2.3.1 A. Schütz	43
2.3.2 G. H. Mead	46
2.4 Poststrukturalismus	48
2.5 Postmodernismus	52
Dodatek 1 - Od teorií jednání k systémové teorii.....	55
ČÁST 2 ZÁKLADNÍ POJMY	69
3 Typy společností	71
3.1 Sociální skupiny	72
3.2 Typologie historických společností.....	77
3.3 Archaická, tradiční a moderní společnost	78
3.4 Moderní společnost ze sociologického hlediska	81
4 Sociální stratifikace a sociální mobilita.....	88
4.1 Kasty, stavy, třídy	88
4.2 Weberovo pojetí třídy, statusu a strany.....	90
4.3 Třídní struktura vyspělé západní společnosti	92
4.4 Sociální mobilita	94
4.5 Sociální nerovnost a její legitimizace.....	95
5 Instituce a moderní organizace.....	99
5.1 Funkcionální a antropologické pojetí institucí.....	99

5.2	Instituce a očekávané chování.....	101
5.3	Moderní organizace.....	101
6	Sociální interakce, každodennost a komunikace	107
6.1	Neverbální komunikace.....	107
6.2	Konverzace.....	108
6.3	Časové a prostorové zóny.....	110
6.4	Nové pojetí sociální skutečnosti.....	112
6.5	Sociolingvistika.....	115
6.6	Lingvistická socializace	116
6.7	Jazyk a vědění	119
7	Socializace a deviace	123
7.1	Socializace v tradiční a moderní společnosti	123
7.2	Socializace člověka, raná fáze.....	124
7.3	Freud, Mead, Piaget	126
7.4	Kulturní a materiální okolnosti socializace	129
7.5	Resocializace	130
7.6	Konformita a deviace	131
	7.6.1 Sankce	132
	7.6.2 Teorie deviace.....	134
	Dodatek II - Normy v sociologickém pojetí	140
8	Rodina.....	151
8.1	Ideální rodina.....	152
8.2	Tradiční, duchovní a výchovný rozměr rodiny	154
8.3	Manželství a příbuzenství.....	156
8.4	Rodina v novověku a moderní době.....	158
8.5	Alternativní formy života	160
8.6	Rozvodovost.....	160
8.7	Dopad rozvodu na děti	162
8.8	Alternativy k manželství a rodině	165
9	Etnicita a multikulturalismus	169
9.1	Rasy	170
9.2	Etnické konflikty	175
9.3	Brazílie, JAR, USA	176
9.4	Západní Evropa	179
9.5	Modely vývoje interetnických vztahů	181
9.6	Rozmanitost kultur	182
	ČÁST 3 MÉDIA A GLOBALIZACE	187
10	Média jako sociologický fenomén.....	189
10.1	Média a globalizace.....	189
10.2	Média a věda	199

10.3 Masová média	203
10.4 Noviny	203
10.5 Televize	204
10.6 Teorie masových médií	212
10.7 Globalizace médií.....	216
10.8 Multimédia	218
11 Modernizace a globalizace	222
11.1 Nová společnost	224
11.2 Ekologické problémy	226
11.3 Globální společnost a její rizika	228
Dodatek III - Antropologický rozměr globalizace.....	235
Doporučená literatura	247